

คำนำ

รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก จัดทำขึ้นเพื่อให้ทราบการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค และเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการวางแผนบริหารจัดการ ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ภูมิภาคใต้ตรงประเด็น และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ปี 2554 ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ สถานการณ์มลพิษ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม และสิ่งแวดล้อมเมือง และประเด็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญในพื้นที่จังหวัดพัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 ขอขอบพระคุณทุกหน่วยงานที่ได้ให้การอนุเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ปี 2554 ฉบับนี้ จะเป็นข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วน สำหรับประกอบการวางแผน การสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งการสร้างตระหนักรู้และห่วงแหนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อร่วมกันป้องกันและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถเอื้อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของทุกคนต่อไป

จิตร์ นีรนาทเมธีกุล

(นางสาวจิตร์ นีรนาทเมธีกุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16

สิงหาคม 2555

สารบัญ

คำนำ	ก-1
สารบัญ	ข-1
สารบัญตาราง	ค-1
สารบัญรูป	ง-1
บทสรุปผู้บริหาร	จ-1
ข้อมูลทั่วไป	
1. ที่ตั้งและอาณาเขต	1-1
2. ลักษณะภูมิประเทศ	1-1
3. ขอบเขตและลักษณะลุ่มน้ำ	1-3
4. ขอบเขตการปกครองและประชากร	1-4
สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ	
1. ทรัพยากรป่าไม้	2-1
2. ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน	2-4
3. ทรัพยากรน้ำ	2-6
4. ทรัพยากรแร่และพลังงาน	2-8
5. ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	2-12
สถานการณ์มลพิษ	
1. สถานการณ์คุณภาพน้ำ	3-1
2. สถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน	3-4
3. สถานการณ์คุณภาพอากาศและระดับเสียง	3-10
สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม และสิ่งแวดล้อมเมือง	
1. สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ	4-1
2. สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	4-1
3. สิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน	4-5
4. การจัดการพื้นที่สีเขียว	4-6
ประเด็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ	
1. การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในพื้นที่วิกฤตแบบบูรณาการ : คลองสำโรง	5-1
2. การกัดเซาะชายฝั่ง	5-6
บรรณานุกรม	6-1
ฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อม ปี 2554	7-1
ผู้จัดทำ	8-1

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1-1	พื้นที่ลุ่มน้ำหลักและลุ่มน้ำย่อยในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-3
ตารางที่ 1-2	จำนวนประชากรและการเปลี่ยนแปลงประชากร ปี 2551-2554 ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-6
ตารางที่ 1-3	การปกครองในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-6
ตารางที่ 2-1	เนื้อที่ป่าไม้ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	2-1
ตารางที่ 2-2	พื้นที่อุทยานแห่งชาติในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	2-2
ตารางที่ 2-3	การบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย ปี 2549-2552	2-2
ตารางที่ 2-4	สถิติไฟไหม้ป่าในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ปี 2549-2554	2-2
ตารางที่ 2-5	ประเภทการใช้ที่ดินในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	2-4
ตารางที่ 2-6	จำนวนพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	2-5
ตารางที่ 2-7	พื้นที่รับน้ำของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และลุ่มน้ำปัตตานี	2-6
ตารางที่ 2-8	ความต้องการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำย่อยของภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	2-6
ตารางที่ 2-9	สถานการณ์ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	2-7
ตารางที่ 2-10	พื้นที่เสี่ยงภัยอุทกภัยและโคลนถล่มในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	2-8
ตารางที่ 2-11	แหล่งหินและปริมาณสำรองหินอุตสาหกรรมในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ฝั่งตะวันออก	2-9
ตารางที่ 2-12	ค่าภาคหลวงแร่ปีงบประมาณ 2553-2554 รายจังหวัด	2-9
ตารางที่ 2-13	ความต้องการพลังงานไฟฟ้าและปิโตรเลียมในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ฝั่งตะวันออก ปี 2553-2554	2-10
ตารางที่ 2-14	ข้อมูลพื้นที่ป่าชายเลนของภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ปี 2522-2547	2-12
ตารางที่ 3-1	ปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ปี 2554	3-4
ตารางที่ 3-2	ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	3-9
ตารางที่ 3-3	คุณภาพอากาศบริเวณสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ	3-11
ตารางที่ 3-4	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงของ PM-10 และ AQI ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ฝั่งตะวันออก ในช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2554	3-12
ตารางที่ 3-5	ระดับเสียงเฉลี่ย (L_{eq}) 24 ชั่วโมง บริเวณเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปี 2554	3-13
ตารางที่ 4-1	แหล่งธรรมชาติในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	4-2
ตารางที่ 4-2	จำนวนแหล่งโบราณสถานที่ขึ้นทะเบียนรายจังหวัด	4-3
ตารางที่ 4-3	ข้อมูลชุมชนที่เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	4-5
ตารางที่ 4-4	พื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	4-6

สารบัญญรูป

รูปที่ 1-1	สภาพภูมิประเทศของพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-2
รูปที่ 1-2	พื้นที่ลุ่มน้ำหลักและลุ่มน้ำย่อยในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-5
รูปที่ 1-3	ขอบเขตการปกครองในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก	1-7
รูปที่ 2-1	แหล่งปิโตรเลียมในอ่าวไทย	2-11
รูปที่ 3-1	ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา	3-6
รูปที่ 3-2	ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาลในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส	3-7
รูปที่ 3-3	ปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการกำจัดแบบถูกหลักสุขาภิบาล	3-8
รูปที่ 3-4	ร้อยละของการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์	3-8